

Budowanie mostów dla pokoju

sztuka & kultura & edukacja

Prezentacja projektu szkolno-artystycznego „Nigdy więcej wojny“

Rozmowa z Markusem Meckelem

działaczem demokratycznym, teologiem, politykiem

**Brał udział jako ostatni minister spraw zagranicznych NRD w rozmowach „2 plus 4“, które
otworzyły drogę do zjednoczenia niemiec, 1990-2009 członek Bundestagu RFN**

Piątek, 18.11.2022, 17:30 Uhr, Pałac Schönhausen, Tschaikowskistr. 1, 13156 Berlin

Kwestia pokoju nabiera obecnie coraz większego znaczenia. Jak można rozwiązać sytuacje konfliktowe poprzez dialog i inicjatywy pokojowe? Czy istnieje pokojowe społeczeństwo bez wolności i tolerancji? Jak można przekazać przesłanie o pokoju na lekcjach historii oraz poprzez sztukę? W poszukiwaniu odpowiedzi na ten pytania kluczową rolę odgrywają szkoły, gdzie szczególnie nauczyciele historii, polityki i etyki stykają się z tematem wojny i jej konsekwencji. Jak wytłumaczyć uczniom, dlaczego ludzie prowadzą wojny? Jak wyjaśnić, że pokoju nie można brać za pewnik? Czego na temat pokoju można się nauczyć z historii? Jedną z odpowiedzi jest podejście interdyscyplinarne, które łączy lekcje historii ze sztuką i kulturą, w wymiarze międzynarodowym i międzykulturowym. Wyniki tego typu projektów, który zostały zrealizowane w 2022 r. zostaną zaprezentowane w Pałacu Schönhausen w Berlinie.

Program

Moderacja: Andreas Stopp, Deutschlandfunk

Piątek, 18.11.2022

17.30 – 18.00 Oprawa muzyczna i powitanie
J. Christian B. Kirsch, prezydent Międzynarodowej Rady Delfickiej,
Dr Christian Johann, dyrektor Europejskiej Akademii, Berlin
Dr. hab. Robert Żurek, przewodniczący zarządu, Fundacja Krzyżowa dla Europejskiego Porozumienia
Prof. dr Igor Kąkolewski, dyrektor Centrum Badań Historycznych PAN w Berlinie

18.00 – 18.10 „Nigdy więcej wojny“. Cztery rodzaje sztuki.

Grafika komputerowa: Krótki film animowany powstały w ramach projektu polsko-niemieckiej wymiany studentów "No more War" w Krzyżowej/Kreisau.

Malarstwo: Guernica, impresje malarskie z projektu polsko-niemieckiej wymiany studenckiej "No more War" w Krzyżowej/Kreisau.

18.10-18.15 Oprawa muzyczna

18.15 – 18.40 „No more War“. Prezentacja projektu przez biorących w nim udział nauczycieli:
Wiesława Araszkiwicz, Szkoła im. Piotra Skargi, Szamotuły, Volker Habermaier,

Georg-Büchner-Gymnasium Rheinfelden, moderacja: Joanna Pick, Alexander-von-Humboldt-Gymnasium Berlin.

W tle: Prezentacja **fotografii** z Krzyżowej/Kreisau

- 18.40 – 18.50 **Teatr.** Jedna scena sztuki teatralnej opracowana podczas projektu polsko-niemieckiej wymiany uczniowskiej "No more War" w Krzyżowej/Kreisau.
- 18.50 – 19.00 „Nigdy więcej wojny “. Prezentacja wyników projektu w Młodzieżowej Szkole Artystycznej w Pankowie.
- 19.00 – 19.25 Dyskusja panelowa z Markusem Meckelem, teologiem, działaczem na rzecz praw obywatelskich, byłym ministrem spraw zagranicznych NRD, byłym członkiem niemieckiego Bundestagu, moderacja: dr hab. Robert Żurek, dyrektor Fundacji Krzyżowa dla Porozumienia Europejskiego.
- 19.30   Oprawa muzyczna

Wydarzenie będzie tłumaczone symultanicznie: Niemiecko-polski. Wstęp wolny. Kontakt dla prasy mail@delphic.org

Sobota, 19.11.2022

Warsztaty dla polskich i niemieckich nauczycieli

Centrum Badań Historycznych Polskiej Akademii Nauk w Berlinie, Majakowskiring 47, 13156 Berlin

- 9.00 – 10.00   Prezentacja wystawy i materiałów dydaktycznych dotyczących historii NRD i innych krajów byłego bloku wschodniego w 1990 roku przez Fundację Krzyżowa dla Porozumienia Europejskiego
- 10.00 – 10.30   Wykład: „Saksonia i stosunki polsko-niemieckie“
Prof. dr hab. Igor Kąkolewski, Centrum Badań Historycznych Polskiej Akademii Nauk w Berlinie
- 10.30 – 11.00   Wykład: „Galicja i jej znaczenie w kulturze pamięci oraz edukacji w Ukrainie”,
Prof. dr. Polina Verbytska, Lviv Polytechnic National University / Collegium Carolinum, Monachium
- 11.00 – 11.30   Przerwa kawowa
- 11.30 – 13.00   Dwa paralelne warsztaty nt. „Historia regionalna na lekcji szkolnej: Górny Śląsk, Galicja i Saksonia“ cz. 1
- 13.00 – 14.00   Przerwa

Organisatoren und Partner:

Ze wsparciem:

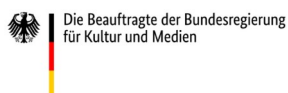

14.00 – 16.00 Dwa paralelne warsztaty nt. „Historia regionalna na lekcji szkolnej: Górny Śląsk, Galicja i Saksonia“ cz. 1

Organisatoren und Partner:

Ze wsparciem:

Opis projektów i inicjatyw

"Nigdy więcej wojny!" (Kreisau/Krzyżowa) - projekt polsko-niemieckiej wymiany szkolnej. W roku szkolnym 2021/2022 sześć klas niemieckich i polskich pracowały z wybranymi rozdziałami z podręcznika "Europa. Unsere Geschichte/Europa. Nasza historia" zagłębiając historię II wojny światowej. Dzięki lekcjom online wymieniali się pomysłami i wspólnie opracowywali tematy nt. pokojowego dialogu. Wybrani przedstawiciele klas spotkali się w dniach 19-23 czerwca 2022 roku w Domu Spotkań Młodzieży w Krzyżowej i wspólnie z czterema artystami stworzyli liczne dzieła sztuki (grafika, malarstwo, teatr, fotografia). Część z nich jest obecnie wystawiona w Pałacu Schönhausen w Berlinie. Więcej <https://delphic.org/our-history-our-culture/>

W projekcie wzięli udział następujący nauczyciele i szkoły:

Joanna Pick, Alexander-von-Humboldt-Gymnasium Berlin; dr Stephan Theilig, Oberbarnimschule Eberswalde; dr Katrzyna Moskiewicz, Liceum im. Marii Magdaleny, Poznań; Volker Habermeier, Georg-Büchner-Gymnasium Rheinfelden; Wiesława Araszkiwicz, Szkoła im. Piotra Skargi, Szamotuły; Małgorzata Glinka, Szkoła im. Willego Brandta, Warszawa.

"Rok 1990" - wystawa i materiały dydaktyczne w języku niemieckim i polskim dotyczące historii NRD i innych krajów byłego bloku wschodniego w pierwszym roku demokratycznych przemian. Projekt został zrealizowany przez Fundację Krzyżowa dla Porozumienia Europejskiego.

"Nigdy więcej wojny" (Berlin) - projekt Młodzieżowej Szkoły Artystycznej w Pankowie. Uczniowie z Käthe-Kollwitz-Gymnasium w ramach różnych warsztatów kreatywnych projektowali plakaty, banery i rzeźby. Obiekty sztuki są obecnie prezentowane w Pałacu Schönhausen w Berlinie. Inspiracją dla projektu w Kreisau i Berlinie był: "Delphic Art Wall - ściana, która łączy": <https://delphicartwall.eu/ausstellung%20internet.htm>

"Wielojęzyczny Berlin" - ten projekt daje wyobrażenie o tym, jak imigranci z wielu krajów od wieków pomagają kształtować codzienne życie w metropolii. Źródła tekstowe i obrazowe przygotowane w formie wyboru źródeł przez Międzynarodową Akademię Delficką dają wgląd w różne aspekty pokojowego współżycia w wielkim mieście. Uczniowie zajęli się tym tematem podczas tygodnia projektowego w Alexander-von-Humboldt-Gymnasium w Berlinie.

"1990 - pierwszy rok". Prezentacja projektu edukacyjnego (wystawa i materiały dydaktyczne w języku niemieckim i polskim) dotyczącego historii NRD i innych krajów byłego bloku wschodniego w pierwszym roku demokratycznych przemian. Projekt został zrealizowany przez Fundację Krzyżowa dla Porozumienia Europejskiego.

Inicjatorami projektów "Never Again War" i "Multilingual Berlin" są International Delphic Council e.V., organizacja kulturalna non-profit z siedzibą w Berlinie oraz berlińskie Centrum Badań Historycznych PAN.

Ich cel: "Berlin wysłała przesłanie pokoju w wielu językach, 77 lat po zakończeniu II wojny światowej. EUROPA - Jedność w różnorodności"

Organisatoren und Partner:

Ze wsparciem:

